

Marijan Mandac: Sv. Ambrozije, OTAJSTVA I TAJNE

Pravo je da se naša revija osvrne na sedmi hvalevrijedni rad poznatog stručnjaka, pogotovo kad se radi o otačkim sastavcima koji su u neposrednoj vezi s liturgijom. Tko pomnjivo pročita te Ambrozijeve spise s tako obilnim uvodom i tumačenjima, lako će uvidjeti od kolike je važnosti poznavati ih barem u prijevodu. Kod nas još uvijek imamo vrlo malo takvih djela. Sveti su nam oci tako malo poznati da je u zadnjem broju „Službe Božje” slagar složio (a korektor propustio) mjesto „otačka tumačenja Biblije” — otočka.

O. Mandac ne samo što stručno prevodi dosta teške grčke i latinske tekstove već ih prije i temeljito prouči pa su s njegovim uvodima i tumačenjima daleko pristupačniji i korisniji od samih izvornika. Od njega to zahtijeva ne samo dobro poznavanje grčke i latinske patristike već i Biblije koja je temelj skoro svih otačkih spisa. I iz njegovâ uvoda i tumačenja Ambrozijevih najpoznatijih i za nas najvažnijih sastavaka vidi se kako biblijske tekstove obrađuje zaista kritički a ujedno iznosi i njihov duhovni smisao. Posve u skladu s načinom pisanja samih svetih otaca, s velikom prednošću da je njemu na raspolaganju veliki opus suvremene tekstne kritike. Stoga se nitko neće čuditi da za ova dva, razmjerno malena Ambrozijeva spisa Mandac navodi tako obilnu bibliografiju, skoro do petsto knjiga i rasprava. Možda je mogao uzeti u obzir i djela O. Casela koji svojim približavanjem starim misterijskim kultovima svakome pomaže lakše prodrijeti u nauk naših otaca.

Na žalost, za ovaj posao nije imao knjiga na našem jeziku pa se služio samo „Teologijom sv. Ivana” od A. Škrinjara (str. 72) iako je ne navodi u bibliografiji. I ono što naši pišu stručno redovito su to disertacije napisane u nekom drugom jeziku, što ovdje vrijedi za Z. Linića i J. Marcelića. Kad takve svoje radnje oni i drugi ne mogu, a neki možda i ne mare, izdati i na našem jeziku, bilo bi dobro da je o. Mandac iz njih barem nešto naveo. Vrijedi to naročito za disertaciju o. Marcelića koji je obradio Ambrozijevo shvaćanje Crkve kao Kristove zaručnice, što je ona u prvom redu po sakramentima inicijacije svojih udova.

Šteta što o. Mandac ne navodi i svoje radnje koje su u vezi sa sakramentima, jer svatko nije, kako se on nada, „maran čitalac” pa da ih sam traži. Uz to bi bilo bolje da je i obradio Pavlovo 6. poglavlje Rimljanima, pogotovo kad je tako sretno preveo da smo krštenjem „suraspeti” s Kristom (6,6). I inače je pohvalno što uspijeva kovati nove riječi, tako „novopород” za regeneraciju. Općenito mu je jezik vrlo lijep i bogat, a stil s kratkim rečenicama posebno dopadljiv.

Eto dakle djela za sve koji cijene sakramente svoje vjerničke inicijacije, osobito neokatekumenima. O. Mandacu želimo da još dugo radi na tom polju. Piscu ovih redaka bi bilo drago da sada na redu budu mistagoške kateheze sv. Ćirila Jeruzalemskog i sv. Ivana Zlatoustog.

M. Kirigin